

pedictorum nobis ¹⁸⁾ factam autoritate regia sepefatas leges autenticandas ac confirmandas duximus, easque obseruandas perpetuo præsentis schriptj patrocinio communimus, volentes vt ¹⁹⁾ eadem autoritate districte præcipiendo mandantes sub optentu gratiæ nostræ et animaduersione Regiæ vltionis, quatenus omnes ac singulj sepius memorata tria folkland inhabitantes non aliis sed eisdem legibus tanta petitis instantia, tam diligentj studio conscriptis, adeo vnanimiter acceptatis, rite approbatis, confirmatis, ac ²⁰⁾ autenticatis a nobis, vtantur in iudicijs, causis et controuersijs quibuscunque. Volumus etiam et firmiter præcipiendo mandamus vt omnes et singuli Norræ rodhrinh ²¹⁾ inhabitantes sine contradictione qualibet vtantur legibus supradictis in cuius Rei euidenciam præsentis literas scribi fecimus, et Sigilli nostri munimine roborarj Datum Stokholmia Anno Domini MCCLXXXVI. in octaua Beatj Stephani Protomartijris.

1154. a)

Öfversättning.

J. 3. 115 v. *).

BIJRGER medh Gudz nådom Konunger Sweiä och Göthe, Helser alle them thette breff see medh Gudz qwedio och sinne. Thå att forne Laga rätter see wirdninga werdir, thå komber stundom swå till att vm skiptes then Laga Stadge som skippader är, till att rätte kranka manne sidi, och med iempnade afleggie manne missemio. Fortijs såsom timmer lijder, och men fram falle, och andrir tilfödes, så ijmskes manne samwere. Förtij att i lagom timme kunne mång hende, och ättir föri tij, att i gamblom lagom, hittis sompt medh fhåom ordom fullätt och som allunges nijskipatt. Nu hafwer wår troen tienesteman, Herre Birgir Tiunde Laghman oss trijggeliga kunnogatt, aff alra thera alffuom, som boa och hijggie i treen Vplande Folklandom, att i thera lagom som Ströningiom hafdus i flerom bokom, hittes sompt eij allungis skeligit, sompt mijsklike saghat, och som tungt till ått lijta. Och företij badh han Oss med mögelikom bedz lom aff alra therom alffwom fijre nempndir äro, att wij aff serlikom nådom, skipadin boot oss werdilika, och them torfflika, å mothe thessom thera tunga och åtarffuom, än wij dwaldom nåkre swå stundh thesse bon att höre, företij att wij wuldome eij gamul lag oskäliko vmskipte, och eij onijtilika tillhitta. Tå omsi-

¹⁸⁾ nobis *utesl.* 3. ¹⁹⁾ et 3, 4. ²⁰⁾ et 4. ²¹⁾ rättadt till rodhrindh 1; rodhrinh 2, Norræ rodhrindh 3; Norra Rodhin 4.

*) *Finnes äfven* J. 3: 110, med någon olikhet i stafsättet. De varianter, som förekomma i *Lag-Codices*, upptagas i Corp. Juris SvG. Ant. T. III af Dr. C. J. Schlyter.

der siden wij tiklaren ther om bidne warom, och oss mongfallelike wistes tunge och missfall är, meen hafdo aff them gamblo lag, thå goffwe wij iaqwede till bon thesse, An ther till att görlika giordis thet som ewäritzlika wara skall. Tå budu wij Herre Birgiri Lagmanne, som i thesso brewe fijrra hawir nämdir warit, at han lagde win å medh them wittresto aff hwario Folklande, både att skuda, huat gamol lag warit haffwer, och så hwad i nijiom skulde skippas och samansetties. Han fulförde wårt bud medh werdskijldigom skulede *) och waldi, medh sär tolff man the här nämpnes, Aff Tiundelande, Mester Andrös Prowast aff Vpsalom, wåra Riddare, Herre Rödh Kelderson, Herre Benedict Booson, Vlff Lagmansson, Hagbard aff Suderbij, Andrös aff Förekarlabij, och Torstan aff Sambro. Aff Attundelande, warn ¹⁾ Riddare, Herre Philpus aff Rumbij, Håken Lagman, Åskil Skiälga, Sighurd Domare, och Johan Gåsabogh. Aff Fiedrundelande, Vlff aff Ödnustom, Götrick och Vlwidin Domare. Sidan thessir allir haffdo omwältt, gamol lag skudat, Nij dictet ²⁾, samensat och ijuijset. Då lijsto ther them a tinge, them åhörende är vm wartade, Framdelis siden aller med samsätt och vthen gänmeli wither them lagom takit haffdo. Tå komo ³⁾ män åter till war, och kunnugato oss huat i thesso mali lijst war. Nu eftir så giort och före bön aldre thera i treom folklandom bijgge, Då aff Konunglika waldi giwin ⁴⁾ wij fullan laga rätt och krafft them samo nijo lagom, är i thesso brewi tickle näm åro, och stediom och stadfestom, warnom och tröstim them till ewäritzlika alit, medh thesso breffz skjälom, Alles thå weliom wij och aff samo Konunglika waldi biudom starklika alom är bijgge i trem Folklandom i thesso breffwi tikle nämdom, att swå liuft är the wilie vndir warom nadom wara, och eij konunglika hemd tola, tå litin til ængra andra laga, i domom, sakom och aldra handa lamoloen ⁵⁾, vthen til thessa är medh swå magn faldre bön åro, aff oss fangin, med så mijcklom åthuga saman skriffwat, med swa almännilikt iakwede tilkommin, och aff oss swa ratlika stadd, stadgat och till fullen laga rätt skippat, Wij weliom framdelis och starklika biudom, att allir almannelika och huar om sig the är bijgge i Norrerodin lithin ath them same Lagom vthen all genmele. Nu ther till att thette see allt wittliggt, tå latom wij thette breff skriffwe och sterckie och fast göre ⁶⁾ ware insigle. Giffwit wort ⁷⁾ breff thette i Stokholme eftir wars Herre bijrd Tusand Åhrom, twembundrade årom, och nijetije åhrom ther eftir å siette Åreno, Ottonda dag efter S. Steffans Dagh vm Jula timme.

*) skunde 110. — ¹⁾ Warum 110. — ²⁾ Skriffwat 110 tillsatt med annan hand. — ³⁾ thär 110 tills. med sednare hand. — ⁴⁾ För. giwm. giffum 110. — ⁵⁾ Lagmooloom 110. — ⁶⁾ met tills. 110. — ⁷⁾ wartt 110.